

MURIEL BARBERY

Citlivý príbeh od autorky bestsellera
S ELEGANCIOU JEŽKA

JEDINÁ RUŽA

Ljndeni

Jediná ruža

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na

www.lindeni.sk

www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Muriel Barbery

Jediná ruža – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všetky práva vyhradené.

Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

JEDINÁ RUŽA

MURIEL BARBERY

JEDINÁ
RUŽA

Ljndeni

Chevalierovi a mojim drahým mrtvým.

NA STRECHE PEKLA

1

Podľa starej čínskej legendy dal istý princ z dynastie severných Sungovcov každý rok vysiať na pole tisícku pivónií. Ich lupienky sa s príchodom leta vlnili vo vánku. Princ šesť dní sedel v altánku na zemi a hľadel na mesiac, z času na čas si odpil z priesračného čaju a nevedel sa nasýtiť pohľadom na rozkvitnuté pivónie, ktoré nazýval svojimi dcérami. Za úsvitu a súmraku pomaly obchádzal pole.

Na siedmy deň na úsvite dal pokyn k masakru.

Sluhovia stínali nádherné rastliny, ktoré ležali so zlámanou stonkou a s hlávkou obrátenou k východu, až kým na poli nezostala posledná, len jediná pivónia s lupienkami pripravenými prijať prvé kvapky monzúnových dažďov. Nasledujúcich päť dní sa princ od nej nepohol a popíjal tmavé víno. Celý jeho život bol obsiahnutý v tých dvanástich východoch a západoch slnka, celý nasledujúci rok mu neschádzali z mysle, a keď bolo po všetkom, neželal si nič iné, len zomrieť. No hodiny strávené premýšľaním,

ktorú z pivónií si vyberie, a dôverné chvíle bez slov, ktoré strávil s tou poslednou, mali v sebe toľko života, že mesiace smútku nepovažoval za obetu.

A čo cítil, keď sa kochal pohľadom na tú preživšiu?

Smútok vybrúsený ako žiarivý drahokam, v ktorom sa prelínali záblesky šťastia takého čistého, takého zadúšavého, až mal pocit, že mu srdce vyskočí z hrude.

Pole s tisíckou pivónií

Rose sa prebudila, zmätene sa rozhliadla okolo seba a zbadala červenú pivóniu so zošúverenými lupienkami. Premkol ju náhly pocit, že niečo stratila, no nevedela, či to bol smútok alebo šťastie. Zvyčajne jej pri takýchto vnútorných pohnutiach zovrelo srdce, potom zmizli ako sen. Niekedy nezvyčajne nádherná chvíľa ponúkne duši nový pohľad. A práve to cítila Rose v to ráno, keď hľadela na pivóniu vedľa seba, ktorá v drahej váze nežne odhaľovala zlatisté peľové tyčinky. Na chvíľku mala pocit, že by takto mohla zostať naveky, v tejto striedmej izbe, pozeráť sa na kvet a precítiť život ako nikdy predtým. Zahľadela sa na tatami, papierové steny, okno, spoza ktorého do izby nakúkali konáre zaliate slnkom, na nežne pokrčené lupienky pivónie a potom sa pozrela na seba – pripadala si ako neznáma, ktorú stretla iba včera.

V mysli sa jej nástojčivo vynárali útržky včerajšieho večera – letisko, dlhá cesta nocou, príchod, záhrada

osvetlená lampami, žena v kimone kľačiaca na vyvýšenej podlahe. Naľavo od posuvných dverí, ktorými vošla, konáriky letnej magnólie vo váze s tmavými bokmi odrážali vlny svetla z lúčov. Vyzeralo to, akoby na kvety dopadal žiarivý dážď, no po stenách tancovali tieň a naokolo sa chvela zvláštna temnota. Črtali sa v nej zásteny z pieskovaného skla, ploché kamene, ktoré viedli až k vyvýšenej podlahe, a tajomní duchovia – v tme pretkanej vzdychmi sa tajil život.

Japonka ju zaviedla do izby. Vo vedľajšej miestnosti sa parilo z veľkej vane z hladkého dreva. Rose vkľzla do horúcej vody, uchvátená jednoduchosťou tejto vlhkej a tichej krypty, jej dreveným povrchom a čistými líniami. Keď vyšla von, zahalila sa do ľahkého bavlneného kimona a mala pocit, akoby vošla do svätyne. A keď vkľzla pod prikrývku, zaplavil ju pocit nevysvetliteľnej vrúcnosti. A potom sa všetko stratilo.

Niekoľko jemne zaklopal a dvere sa so šuchotom odsunuli. Žena z predchádzajúceho večera presnými krôčikmi pricupitala k oknu a položila tam táčňu. Čosi povedala, potom sa jemne odsúchala dozadu, kľakla si, uklonila sa a zasunula pred sebou dvere. Rose sa v tej chvíli pozrela cez privreté viečka a očarila ju krása Japonkinho hnedého kimona, previazaného širokým obi, hodvábnym opaskom vyšíva-

ným pivóniami. Spomienka na jej krištáľový hlas, ktorým úsečne vyslovovala konce viet, sa v izbe rozoznela ako gong.

Rose si so záujmom prezerala neznáme jedlá, čajník, misku s ryžou – pri každom pohybe mala pocit, že ide o znesvätenie. V nahom ráme posuvného okna za papierovým paravánom videla dokonale tvarované chvejúce sa javorové listy a za nimi sa jej otváral výhľad doďaleka. Zazrela rieku, ktorej brehy lemovali pestrofarebné rastliny, po každej strane kamenistého koryta sa vinul pieskom vysypaný chodníček, lemovaný ďalšími javormi a čerešňami. Uprostred brodu, ktorý čerili lenivé vlnky, trónila sivá volavka. Nad touto scénou sa kízali obláčiky pekného počasia. Pôsobivý obraz živej vody ju zaskočil. *Kde som to?* zamyslela sa. Hoci vedela, že mesto sa volá Kjóto, skutočná odpoveď jej zostávala utajená.

Spoza dverí sa opäť ozvalo zaklopanie. Povedala *ďalej* a dvere sa odsunuli. Znova sa zjavil opasok s pivóniami a tentoraz sa jej kľáčiaca žena prihovorila slovami *Rose-san get ready?* a ukázala na dvere do kúpeľne. Rose prikývla. *Čo tu vlastne robím?* nechápala. Samozrejme, prišla kvôli otcovmu testamentu, no cítila, že sa za tým skrýva niečo viac. V priestrannej prázdnej svätyni kúpeľne, vedľa zrkadla, ako čerstvo namaľované maliarske plátno uschýnala položená biela pivónia s lupienkami jemne namočenými v karmí-

novom atramente. Cez bambusový rám prenikali do miestnosti ranné lúče, hádzali po stene prasiatka a efekt svetla prichádzajúceho cez okno v nej na chvíľu vyvolal pocit, akoby sa ocitla v katedrále. Obliekla sa, vyšla na chodbu, zabočila doprava, potom sa vrátila, dostala sa k zatvoreným dverám a vybrala sa labyrintom drevených a papierových stien. Po jednom ohybe chodby sa dostala k stenám z tmavého dreva, ktoré sa skladali z posuvných panelov, za ďalším sa ocitla vo veľkej miestnosti, uprostred ktorej kraľoval javor.

Javor vyrastal zo zamatového machu, kmeň mu hladila papraď, ktorá sa obtierala o kamenný lampáš, a všetko bolo umiestnené v sklenenej galérii bez strechy. Rose videla záblesky rozdrobeného sveta: drevenú podlahu, nízke kreslá, lakované stoly a napravo veľkú hlinenú vázu s vetvičkami s neznámymi listami, vibrujúcimi a ľahkými ako víly. No strom sa vymykal priestoru ako trhlina, v ktorej sa strácalo jej vnímanie, a Rose cítila, že ju k sebe volá, že ako magnet priťahuje jej dych, že by z jej tela urobil krík so šepkajúcimi vetvami. Po chvíli sa jej podarilo vymaniť spod čarov stromu, vybrala sa na opačnú stranu vnútornej záhrady, kde bol z veľkých okien výhľad na rieku, a odsunula jednu okennú tabuľu, ktorá sa nehučne otvorila na drevených koľajniciach. Popri brehu s čerešňami sa ako plynulí merači časopriestoru náhlili ranní bežci a Rose zatúžila roztopiť sa v ich behu bez minulosti a budúcnosti,

bez záväzkov a histórie, túžila už iba po tom, aby bola jedným z týchto pohyblivých bodov v toku ročných období a hôr, ktorý prechádza mestami až k oceánu. Zahľadela sa do diaľky. Dom jej otca bol postavený na vyvýšenom mieste, nad cestičkou vysypanou pieskom, ktorá sa črtala pomedzi konáre stromov. Po druhom brehu rieky viedla rovnaká piesková cestička, boli tam tie isté čerešne, tie isté javory a trochu ďalej, nad riekou, bolo vidieť ulicu, ďalšie domy – mesto. A celkom vzadu sa na obzore vlnili kopce.

Vrátila sa do svätyne s javorom. Japonka na ňu čakala.

„*My name is Sayoko,*“ predstavila sa.

Rose prikývla.

„*Rose-san go for a stroll?*“ spýtala sa Sajoko.

A potom so zvláštnym, trochu drsným prízvukom dodala:

„Prechádzka?“

A znova to bolo tu, konce viet s pravidelnou ozve-
nou, mušľovoperleťové viečka. Rose zaváhala.

„*The driver outside,*“ povedala Sajoko. „*Wait for you.*“

„Och,“ povedala Rose. „*All right.*“

Na chvíľu zostala v pomykove a javor stojaci za Sajoko ju znova volal, zvláštno, zvodne.

„*I forgot something,*“ povedala a vybehla z miestnosti.

V kúpeľni sa ocitla zoči-voči bielej pivónii s lupienkami poľfkávanými krvou a so snehobiелou korunkou. *Hyoten*, zamrmlala. Chvíľu tam zostala stáť, potom si vzala plátenný klobúk, opustila tichú svätyňu vody a odišla do vstupnej haly. V dennom svetle sa kvety magnólie prehýbali ako motýle. *Ako to len robia?* čudovala sa podráždene. Pred domom sa pred ňou uklonil šofér zo včerajšieho večera v čiernom obleku a bielej šiltovke. Úctivo jej podržal dvere a jemne ich za ňou zatvoril. V spätnom zrkadle si zvedavo obzerala štrbiny jeho očí, tenké čiary z čierneho atramentu, viečka, ktoré sa dvíhali a klesali bez toho, aby dovolili uhádnuť farbu dúhoviek, a tento zvláštny hlboký pohľad sa jej vlastne páčil. O malú chvíľku sa na ňu šofér usmial chlapčenským úsmevom, ktorý mu rozžiaril voskovú tvár.

Prešli cez akýsi most, a keď sa dostali na druhý breh rieky, dorazili do centra. Rose zistila, že Kjóto je mesto uväznené v chaose betónu, elektrických drôtov a neónových reklám, tu a tam sa z tejto záplavy škaredosti vynorila silueta nejakého chrámu. Kopce sa približovali, prešli do obytnej štvrte a nakoniec sa ocitli na ceste vedľa kanála lemovaného čerešňami. Vystúpili z auta na začiatku akejsi uličky s obchodíkmi, medzi ktorými sa potulovali turisti. Vyšli nahor po ulici a prešli drevenou vstupnou bránou.

„*Silver Pavillion*,“ povedal šofér.

Prekvapila ju jeho kypiaci prítomnosť, akoby sa vedel od seba odosobniť, naklonený k nej, ani čo by bola jeho jedinou starosťou. Usmiala sa na neho, on slabo pokýval hlavou.

Pred nimi stál starý svet plný budov so sivými škridlovými strechami. Vpredu, zasadené v štvorcoch machu, rástli nezvyčajné veľké borovice, medzi pásmi sivého piesku sa kľukatili kamenné cestičky, hrablami tam vytvarovali niekoľko rovnobežných hriadok a oživil ich azalkovými kríkmi. Prešli bránou vedúcou do hlavných záhrad. Napravo sa na brehu jazierka so svojimi zdvihnutými strechami chystal vzlietnuť starý pavilón a Rose mala zrazu znepokojujúci pocit, že stavba dýcha, že sa medzi jej steny a nadčasové galérie ukryl organický život. Otvory z bieleho papiera vrhali na vodu dlhé mliečne odrazy. Naproti sa dvíhala kopa piesku so zarovnaným vrcholom, naľavo sa rozprestierala veľká plocha toho istého piesku s paralelnými brázdami, na konci zaoblená ako vlna pri brehu. Ak sa na to človek pozeral ako na celok, vpredu videl najprv piesok a kameň, potom prelud kopca so zarovnaným vrcholom, za tým pavilón so strechou pripomínajúcou krídla, o kus ďalej jazierka s ortuťovou vodou, borovice, ktoré akoby chceli vzlietnuť k oblohe, ďalšie azalkové kríky a všade naokolo stáročné kamene obklopené zostrihaným a žiarivým machom, zakotvené

vo svahu. Záhrady sa rozprestierali až k vyvýšenej terase, kde sa zhromažďovalo množstvo turistov. Medzi Rose a turistami boli na svahu v radoch posadené javory a ich čipkované listy zaplavovali celý priestor.

Mala pocit, že táto krása – kamene a drevo – nad ňou celkom preberá vládu, všetko v nej zmalátnelo a všetko bolo intenzívne. *Už to nemôžem znova zažiť*, povedala si so zmesou únavy a strachu. No túto myšlienku okamžite vystriedala iná: *Niečo sa tu deje*. Rozbúchalo sa jej srdce, hľadala miesto, kam by sa posadila. Ako v krajine detstva. Oprela sa chrbtom o drevenú galériu hlavného chrámu, pohľadom spočinula na jednom z azalkových kríkov, strach a radosť, živené fialovými lupienkami, sa rozpustili do nového pocitu a Rose sa zdalo, že sa ocitla uprostred svätyne s čistou ľadovou vodou.

Vybrali sa po chodníčku pre návštevníkov, na chvíľu zastali na malom drevenom moste, ktorý sa klenul ponad sivú vodu a viedol k javorom a časti záhrady, ktorá sa ťahala po svahu. Okolo celého jazierka rástli ďalšie veľké a zvláštne borovice. Rose zodvihla zrak a prekvapil ju rozkonárený blesk, ktorý sa začínal v ihličí a končil sa priamo na oblohe, tmavé kmene vyrážali plnou silou zeme do týchto rastlinných bleskov, mala pocit, akoby ju pohltila vlna oblakov a machu.